

Maa- ja metsätalousministeriö

Juurikäävän torjuntaa koskevan asetuksenantovaltuuden perustuslainmukaisuus

1 ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston yleisistunnossa 5.5.2022 päätettiin antaa valtioneuvoston asetus juurikäävän torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen väliaikaisesta muuttamisesta (313/2022). Asetus annettiin metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013, jäljempänä metsätuholaki) 8 a §:n 3 momentin nojalla. Asetuksella luovuttiin metsätuholain 8 a §:n 1 momentissa säädetystä juurikäävän torjuntavelvollisuudesta väliaikaisesti juurikäävän leviämisen riskialueiden turvamailla. Lisäksi asetuksella asiallisesti lyhennettiin metsätuholaissa säädettyä juurikäävän torjuntakautta väliaikaisesti. Tarve juurikäävän torjuntavelvollisuuden rajaamiseen johtui Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttamista ongelmista torjunta-aineena käytetyn urean saatavuudessa.

Asetusesitys tarkastettiin oikeuskanslerinvirastossa ennen sen esittelyä valtioneuvoston yleisistunnossa. En tarkastuksessa havainnut seikkoja, jotka olisivat antaneet aiheutta perustuslain 112 §:n 1 momentissa tarkoitetun oikeuskanslerin huomautuksen esittämiseen. Kiinnitin tarkastuksen yhteydessä kuitenkin huomiota metsätuholain sanamuodon ja ehdotetun asetuksen väliseen säädöshierarkkiseen jännitteisyyteen, mistä syystä päätin ottaa omasta aloitteestani jälkikäteen tutkittavaksi kysymyksen metsätuholain 8 a §:n 3 momentin asetuksenantovaltuuden käyttämisestä mainitun asetuksen antamiseen sekä valtuuden mahdollisista muutostarpeista silmällä pitäen perustuslain 80 §:n asettamat vaatimukset ja rajoitukset asetuksenantovaltuuden muotoilulle ja käytölle.

Pyysin maa- ja metsätalousministeriötä toimittamaan asian tutkimiseksi tarpeellisen selvityksen.

2 SELVITYS

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut asiassa 2.6.2022 päivätyn selvityksen (VN/14136/2022-MMM-2).

Selvityksessään ministeriö toteaa, että metsätuholain muutosta vuonna 2016 valmisteltaessa tarkoituksena on ollut sisällyttää lakiin laajasti mahdollistava valtuussäännös, jolla kyettäisiin säättämään juurikäävän torjuntavelvollisuus mille tahansa alueelle ja kasvupaikalle/maaperälle Suomessa. Tällä on pyritty varautumaan talvien lämpenemiseen sekä siihen, että juurikäävän leviämistä koskevien uusien tutkimusten perusteella voitaisiin tarvittaessa tarkentaa nopeastikin torjuntavelvollisuuden sisältöä. Metsätuholain 8 a §:n maininnalla ”Metsän hakkaajan on huolehdittava kivennäis- ja turvemaalla...” on myös tavoiteltu sitä, että torjuntavelvollisuus on mahdollista ulottaa kaikkiin metsätalouskäytössä oleviin alueisiin, koska metsämaa on joko kivennäismaata tai turvemaata.

Ministeriön mukaan metsätuholain 8 a §:ä valmisteltaessa ei ole lähdetty siitä tilanteesta, että samalla maantieteellisellä alueella torjuntavelvoite tulisi olla sekä kivennäismaalla että turvemaalla, vaan ratkaisevaa olisi juurikäävän leviämiskärsimään perustuva vahinkoriski suhteessa torjuntamahdollisuuksiin ja -kustannuksiin. Torjuntatoimet on voitu säätää ja on säädetty erilaisiksi eri havupuulajien ja kasvupaikkojen osalta. Juurikääpää esiintyy turvemailla kivennäismaita vähemmän. Tämän vuoksi esimerkiksi ennen asetuksen 313/2022 antamista juurikäävän torjuntavelvollisuutta ei ollut keskisen Suomen mäntyvaltaisilla turvemailla. Vuoden 2021 loppuun saakka torjuntavelvollisuutta ei mäntyvaltaisilla turvemailla ollut ollenkaan.

Metsätuholain 8 a §:n 3 momentin valtuussäännöksellä on ministeriön mukaan tavoiteltu tietoisesti laajaa mahdollisuutta säätää juurikäävän torjunnasta asetuksella. Momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä juurikäävän leviämisen riskialueista, torjuntakohteista, hyväksyttävistä torjuntamenetelmistä ja 2 momentissa tarkoitettua ilman lämpötilaa koskevasta rajauksesta. Ministeriö katsoo, että kun asetuksella säädetään torjunnan riskialueet ja torjuntakohteet, säännös mahdollistaa riskiarvion ja torjuntakustannusten perusteella asetuksella kohdistaa torjuntavelvollisuus tarkoituksenmukaisella tavalla alueen, maaperän, ajankohdan, lämpötilan ja puulajin perusteella. Valtuussäännös mahdollistaa ministeriön mukaan myös torjuntavelvollisuudesta luopumisen väliaikaisesti turvemailla.

Ministeriön näkemyksen mukaan metsätuholain sääntely on torjuntavelvollisuuden teoreettinen maksimilaajuus. Metsätuholaissa on ministeriön mukaan selvyiden vuoksi rajattu asetuksella tarkemmin säädettävä torjuntakausi asetuksella säädettäville riskialueille toukokuun alun ja

marraskuun lopun välille, koska marraskuun lopun ja toukokuun alun välisenä aikana lämpötilaolosuhteet ovat joka tapauksessa sellaisia, että juurikäävän itiöitä ei ole ilmassa eikä torjunnalle lähtökohtaisesti ole tarvetta. Oikeudellisesti tarkastellen juurikäävän torjuntaa koskeva sääntely on toteutettu ministeriön mukaan niin, että asetuksella rajataan ja supistetaan metsän hakkaajalle laissa asetettua teoreettista maksimivelvoitetta (laissa lähtökohtaisesti lähes kaikki hakkuut koko Suomessa kaikilla metsäalueilla 1.5.-30.11. välisenä aikana). Ratkaisuun on ministeriön mukaan päädytty sen vuoksi, että torjuntavelvollisuuden sisällön yksityiskohtainen säätäminen laissa ei ole tarkoituksenmukaista, koska kyse on varsin teknisestä sääntelystä, muutosten tekeminen olisi hidasta ja asetuksella ei myöskään olisi mahdollista laajentaa laissa hakkaajalle säädettyä velvoitetta. Ministeriö katsoo, että metsätuholain 8 a §:n 3 momentin valtuussäännöksen sisältö merkitsee sitä, että metsän hakkaajan torjuntavelvoitteen tosiasiallinen sisältö määrittyy kokonaan valtioneuvoston asetuksella. Metsätuholain 8 a §:n nojalla annettavalla asetuksella ei ministeriön näkemyksen mukaan anneta laista poikkeavia säännöksiä vaan tarkempia, lakiin perustuvaa velvoitetta rajaavia ja supistavia säännöksiä.

3 RATKAISU

3.1 Säännökset

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Perustuslain 107 §:n mukaan, jos asetuksen tai muun lakia alemmanasteisen säädöksen säännös on ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa, sitä ei saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Oikeuskanslerista annetun lain (193/2000) 7 §:n mukaan oikeuskanslerilla on oikeus tehdä ehdotuksia säännösten ja määräysten kehittämiseksi ja muuttamiseksi, jos valvonnassa on havaittu niissä puutteita tai ristiriitaisuuksia taikka jos ne ovat aiheuttaneet oikeudenkäytössä tai hallinnossa epätietoisuutta tai eriäviä tulkintoja.

Metsätuholain 8 a §:n 1 momentin mukaan metsän hakkaajan on huolehdittava kivennäis- ja turvemaalla tehtävän hakkuun yhteydessä juurikäävän torjunnasta juurikäävän leviämisen riskialueella toukokuun alun ja marraskuun lopun välisenä aikana. Torjunta on tehtävä hyväksyttävää torjuntamenetelmää käyttäen.

Metsätuholain 8 a §:n 2 momentin mukaan hakkuun yhteydessä ei kuitenkaan tarvitse huolehtia torjunnasta, jos ilman lämpötila on siihen liian alhainen (1 kohta), kyse on kotitarvehakkuusta (2

kohta), hakkuun kohteella on metsälain 5 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla metsän monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta erityistä merkitystä (3 kohta); tai kyse on hakkuusta, joka tehdään metsälain 5 b §:n 2 momentissa tarkoitettussa tutkimuskäytössä olevassa metsässä ja torjunnan poisjättämiselle on tutkimuksen näkökulmasta peruste (4 kohta).

Metsätuholain 8 a §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä juurikäävän leviämisen riskialueista, torjuntakohteista, hyväksyttävistä torjuntamenetelmistä ja 2 momentissa tarkoitettusta ilman lämpötilaa koskevasta rajauksesta.

3.2 Perustuslain 80 §:n tulkinnasta

Perustuslain esitöiden mukaan perustuslain 80 §:ssä edellytetään, että kaikki yksilön oikeusasemaan vaikuttavat keskeiset säännökset annetaan lailla. Asetuksen antaja voidaan kuitenkin lailla valtuuttaa antamaan tarkempia säännöksiä yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvistä vähäisistä yksityiskohdista. Valtuuttavan lain on tällöin täytettävä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä edellytetyt täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset ([HE 1/1998 vp](#), s. 131-132).

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että ”se, mikä kuuluu esimerkiksi yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista säätämiseen, saattaa tapauksittain olla tulkinnanvaraista. Mikael Hidénin mukaan se, mikä kuuluu perusteista säätämiseen, mikä taas on sellaista muuta tarkempaa, vähämerkityksistä säätämistä, joka voidaan jättää asetukseen, jää väistämättä riippumaan harkinnasta. Hidénin mielestä kysymykseen lain alan ja asetuksen rajankäynnistä liittyy myös kysymys tarkoituksenmukaisuudesta ja joustavuudesta. Hän toteaa, että ’mahdollisimman paljon lain tasolle’ ei välttämättä sovi tavoitteeksi – hyvin yksityiskohtaiset, muuttumisalttiit, tekniset tai asiantuntemukseen kytkeytyvät normit saattaa jo eduskuntatyönkin intressien kannalta olla perusteltua jättää asetukseen” (Viljanen: Lainsäädäntövallan delegoimisen rajoista, teoksessa Juhlajulkaisu Pekka Hallberg, Jyväskylä 2004, s. 517).

Lainkirjoittajan oppaassa todetaan lainsäädäntövallan siirtämisestä asetuksenantajalle muun ohella seuraavaa:

Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään ottanut usein kantaa lainsäädäntövallan siirtämiseen ja valtuussäännösten muotoiluun. Yleensä on ollut kysymys valtuussäännöksen liiallisesta väljyydestä tai siitä, että laista puuttuvat ne perussäännökset, joista säädettäisiin ”tarkemmin” asetuksella.

Toisaalta hyvin yksityiskohtaisten, teknisluontoisten taikka oikeuksien ja velvollisuuksien pelkkää täsmentämistä tarkoittavien säännösten ottamista lakiin tulee välttää. Esi-

merkiksi suppeaan tai muuten rajoitettuun ammattiryhmään kohdistuva teknisluontoinen sääntely saattaa olla aiheellista antaa pääasiassa asetuksen tasolla, kunhan perusteet ovat laissa ja valtuutukset ovat selkeästi sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset huomioon ottaen laaditut. Hyvin yksityiskohtaiset tai teknisluontoiset säännökset on tarkoituksenmukaistakin antaa asetuksen tasolla, varsinkin jos ne ovat alttiita jatkuville muutoksille. Perustuslakivaliokunta on kuitenkin ehdotuksesta uudeksi ympäristönsuojelulaiksi lausuessaan – siitä huolimatta, että se katsoi ehdotuksen edelleen perustuvan varsin laajalti lainsäädäntövallan delegoinnin varaan – pitänyt merkittävänä parannuksena, että luvanvaraisten toimintojen yksityiskohtainen luettelo ei enää ollut asetuksen tasolla, vaan se sisältyi lain liitteeseen (Lainkirjoittajan opas, kohta 13.3 [Lainsäädäntövallan siirtäminen asetuksenantajalle](#))

Perustuslakivaliokunta on myös pitänyt lain ja asetuksen välisten hierarkkisten suhteiden näkökulmasta lähtökohtaisesti ongelmallisena valtuussäännöstä, jonka nojalla viranomaisella on avoin toimivalta antaa asetuksella laista poikkeavia säännöksiä (ks. esim. [PeVL 62/2002 vp](#), s. 3/II ja [PeVL 39/2005 vp](#), s. 4/I). Valtioneuvoston asetuksella lakiin tehtäviä poikkeuksia sisältävä sääntelymalli on kuitenkin ollut perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan mahdollinen, jos laissa on asetuksenantovaltuuden käyttämistä rajaavia tai ohjaavia mainintoja esimerkiksi siitä, missä tarkoituksessa tai millaisia tilanteita silmällä pitäen poikkeussäännöksiä voidaan asetuksella säätää (ks. esim. [PeVL 20/2004 vp](#), s. 4/II ja siinä mainitut lausunnot).

3.3 Arviointi

Metsätuholain 8 a §:n 1 momentissa säädetään metsän hakkaajalle velvollisuus huolehtia kiennäis- ja turvemaalla tehtävän hakkuun yhteydessä juurikäävän torjunnasta juurikäävän leviämisen riskialueella toukokuun alun ja marraskuun lopun välisenä aikana. Torjunta on tehtävä hyväksyttävää torjuntamenetelmää käyttäen.

Pykälän 2 momentin mukaan hakkuun yhteydessä ei kuitenkaan tarvitse huolehtia torjunnasta, jos ilman lämpötila on siihen liian alhainen (1 kohta). Torjuntavelvollisuuden ulkopuolelle on rajattu myös kotitarvehakkuu (2 kohta), hakkuu monimuotoisuuskohteissa (3 kohta) ja tutkimustarkoituksiin tehtävä hakkuu (4 kohta).

Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä juurikäävän leviämisen riskialueista, torjuntakohteista, hyväksyttävistä torjuntamenetelmistä ja 2 momentissa tarkoitettusta ilman lämpötilaa koskevasta rajauksesta.

Pykälän 1 momentin mukainen torjuntavelvoite on laaja. Se koskee maa- ja metsätalousministeriön selvityksen mukaan lähes kaikkia hakkuita koko Suomessa kaikilla metsäalueilla aikavälillä 1.5.-30.11. Selvityksen mukaan pykälää valmisteltaessa ei ole kuitenkaan lähdetty siitä, että

samalla maantieteellisellä alueella torjuntavelvoite olisi sekä kivennäismaalla että turvemaalla, vaan ratkaisevaa olisi ministeriön mukaan juurikäävän leviämiskäyttöön perustuva vahinkoriski suhteessa torjuntamahdollisuuksiin ja -kustannuksiin. Ministeriön mukaan metsätuholain sääntely onkin ymmärrettävä torjuntavelvollisuuden teoreettisena maksimilaajuutena, jota rajataan ja supistetaan asetuksella. Pykälän 3 momentin valtuussäännöksellä on ministeriön mukaan tavoiteltu tietoisesti laajaa mahdollisuutta säätää juurikäävän torjunnasta asetuksella. Ministeriö katsoo, että kun asetuksella säädetään torjunnan riskialueet ja torjuntakohteet, säännös mahdollistaa riskiarvion ja torjuntakustannusten perusteella asetuksella kohdistaa torjuntavelvollisuus tarkoituksenmukaisella tavalla alueen, maaperän, ajankohdan, lämpötilan ja puulajin perusteella.

Maa- ja metsätalousministeriön selvityksessä lausuttukin huomioon ottaen totean, että metsätuholain 8 a §:n 3 momentin valtuussäännös vaikuttaa antavan asetuksenantajalle lähes rajoituksettoman toimivallan poiketa pykälän 1 momentin mukaisesta torjuntavelvollisuudesta. Eri-tyisesti mahdollisuus säätää asetuksella torjuntakohteista tarkoittaa sitä, että asetuksenantaja voi omaan harkintaansa perustuen rajata laissa säädetyn torjuntavelvollisuuden ulkopuolelle laajojakin osia juurikäävän leviämisen riskialueista. Annettaessa asetusta 313/2022 valtuutta myös tosiasiasa käytettiin näin. Asetuksella rajattiin pykälän 1 momentissa säädetyn torjuntavelvollisuuden ulkopuolelle väliaikaisesti kokonaan riskialueiden turvemaat. Asetuksella myös asiallisesti lyhennettiin pykälän 1 momentissa säädettyä torjuntakautta väliaikaisesti. Asetus oli voimassa 6.5.2022-14.8.2022 (ks. valtioneuvoston asetus juurikäävän torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen väliaikaisesta muuttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen voimaantulosaännöksen muuttamisesta, 764/2022).

Metsätuholaista ei löydy valtuuden käyttämistä rajaavia tai ohjaavia mainintoja esimerkiksi siitä, missä tarkoituksessa tai millaisia tilanteita silmällä pitäen poikkeuksia laintasoiseen juurikäävän torjuntavelvollisuuteen voidaan asetuksella säätää. Ilman lämpötilaa koskevan rajauksen osalta pykälän 2 momentin 1 kohta, jonka mukaan torjunnasta ei tarvitse huolehtia, jos ilman lämpötila on siihen liian alhainen, tosin antaa osviittaa siitä, millaisissa tilanteissa torjuntakautta voidaan asetuksella supistaa. Ilmaisui ”ilman lämpötila on siihen liian alhainen” on mielestäni kuitenkin verrattain väljä ja tulkinnanvarainen ja jättää siten asetuksenantajalle laajaa harkintavaltaa.

Viitaten perustuslakivaliokunnan edellä mainittuun lausuntokäytäntöön pidän lain ja asetuksen välisten hierarkkisten suhteiden näkökulmasta ongelmallisena sitä, että metsätuholain 8 a §:n 3 momentin valtuussäännöksen nojalla asetuksenantajalle on annettu mahdollisuus säätää laajoja poikkeuksia laintasoiseen juurikäävän torjuntavelvollisuuteen. Totean myös, että kun valtuussäännös käytännössä antaa asetuksenantajalle toimivallan päättää siitä, missä, milloin ja miten metsän hakkaajan tulee juurikäävän torjunnasta huolehtia, kyse ei mielestäni ole siitä, että asetuksenantajan toimivalta olisi rajattu ainoastaan metsän hakkaajan velvollisuuksiin liittyvistä vähäisistä yksityiskohdista säätämiseen. Pikemminkin valtuussäännös antaa mielestäni

asetuksenantajalle harkintavaltaa päättää metsän hakkaajan velvollisuuksien perusteisiin ulottuvasta sääntelystä. Ministeriö toteaaakin selvityksessään metsätuholain 8 a §:n 3 momentin valtuussäännöksen sisällön merkitsevän sitä, että metsän hakkaajan torjuntavelvoitteen tosiasiallinen sisältö määrittyy kokonaan valtioneuvoston asetuksella. Pidän tätä valtiosääntöisesti ongelmallisena.

Perustuslakivaliokunta on toistuvasti korostanut, että perustuslain 80 §:n 1 momentin säännökset rajoittavat suoraan valtuussäännösten tulkintaa samoin kuin valtuuksien nojalla annettavien säännösten sisältöä (ks. esim. [PeVL 40/2002 vp](#), s 5/II). Tätä taustaa vasten voidaan perustellusti esittää kysymys, onko valtioneuvosto ylittänyt toimivaltansa antaessaan metsätuholain 8 a §:n 3 momentin nojalla asetuksen 313/2022. Asia on mielestäni jossain määrin tulkinnanvarainen. Näkemykseni mukaan asetuksen sisältö mahtuu valtuussäännöksen sanamuodon mukaisiin rajoihin eikä minulla siten ole perustetta moittia valtioneuvostoa. Toisaalta kun laki edellyttää, että metsän hakkaaja huolehtii juurikäävän torjunnasta riskialueiden kivennäis- ja turvemaalla tehtävän hakkuun yhteydessä, mutta asetus ei velvoittanut torjuntaan riskialueiden turvemaalla tehtävien hakkuiden yhteydessä, oli oikeustila asetuksen voimassaoloaikana säädösten soveltajan kannalta ristiriitainen. Metsän hakkaajalle saattoi jäädä epäselväksi, olisiko juurikääpää kuitenkin tullut torjua myös turvemaalla tehtävän hakkuun yhteydessä, kun laki tähän velvoitti. Torjuntavelvollisuuden oikean laajuuden määrittely olisi viime kädessä jäänyt tuomioistuimelle, jonka olisi tullut jättää asetus soveltamatta, jos se olisi katsonut, että kyse on perustuslain 107 §:ssä tarkoitetusta ristiriitatilanteesta.

Metsätuholain edellä kuvatulla sääntelyllä on suora kytkentä perusoikeuksiin. Juurikäävän torjuntavelvollisuudessa on kyse metsänomistajan perustuslain 15 §:ssä turvatuun omaisuuden suojan rajoituksesta. Rajoitusta on sen säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä perusteltu tarpeella turvata tuleville sukupolville Suomen kansantaloudelle elintärkeät metsävarat estämällä maamme pahimman sienitaudin eli juurikäävän leviäminen ja siirtyminen seuraaviin havupuusukupolviin ([HE 133/2015 vp](#), ss. 15 ja 18). Lisäksi metsien hyvä terveydentila turvaa osaltaan myös perustuslain 20 §:ssä tarkoitetun ympäristöperusoikeuden toteutumista.

Hallituksen esitystä HE 133/2015 vp, joka johti juurikäävän torjuntaa koskevan metsätuholain 8 a §:n säätämiseen, ei lähetetty perustuslakivaliokuntaan. Myöskään esitystä [HE 156/2021 vp](#), joka johti pykälän 3 momenttiin sisältyvän asetuksenantovaltuuden vähäiseen, lakitekniseen muutokseen, ei lähetetty perustuslakivaliokuntaan. Perustuslakivaliokunta ei siten ole ottanut kantaa valtuussäännöksen muotoiluun.

Oikeuskanslerin tehtävänä ei ole puuttua siihen, miten eduskunta käyttää lainsäädäntövaltaansa. Oikeuskanslerista annetun lain 7 §:n mukaan oikeuskanslerilla on kuitenkin oikeus tehdä ehdotuksia säännösten ja määräysten kehittämiseksi ja muuttamiseksi, jos valvonnassa

on havaittu niissä puutteita tai ristiriitaisuuksia taikka jos ne ovat aiheuttaneet oikeudenkäytössä tai hallinnossa epätietoisuutta tai eriäviä tulkintoja.

Pitäisin selostamani perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö sekä sääntelyn mainittu perusoikeuskysymys huomioon ottaen asianmukaisena, että torjuntavelvollisuuden asettavaa metsätuholain 8 a §:n säännöstä tarkennettaisiin ja asetuksenantajan toimivaltuuksia selvennettäisiin ja rajattaisiin. Ministeriön selvityksen perusteella lainsäätäjän tarkoituksena lienee ollut metsätuholain 8 a §:n sääntelyllä mahdollistaa se, että juurikäävän torjuntavelvollisuuden laajuus ja torjuntakauden pituus voitaisiin määritellä asetuksella riippuen siitä, mikä olisi kulloinkin juurikäävän leviämiskäynnin perustuva vahinkoriski suhteessa torjuntamahdollisuuksiin ja -kustannuksiin. Tämä tarkoitus ei kuitenkaan nyt välity metsätuholain 8 a §:n sääntelystä. Katsonkin, että ajatuksen vahinkoriski suhteutetusta perusvelvoitteesta olisi perusteltua ilmetä selkeästi laista, ja asetuksenantovaltuus muotoiltaisiten, että se ohjaisi tarkemmin vahinkoriskin arviointia ja riskiperusteista torjunnan kohdentamista.

4 Johtopäätökset

Kiinnitän maa- ja metsätalousministeriön huomiota esittämiini näkemyksiin juurikäävän torjuntaa koskevan metsätuholain sääntelyn ongelmallisuudesta. Pidän perusteltuna tehdä ministeriölle valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun ehdotuksen metsätuholain 8 a §:n muuttamiseksi edellä selostamallani tavalla.

Pyydän maa- ja metsätalousministeriötä ilmoittamaan minulle 31.10.2023 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on tämän päätökseni perusteella ryhtynyt.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Taru Kuosmanen